

3 ta' Diċembru, 1945.

Imħallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., *Pres.*

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Avukat Dr. Edoardo Vassallo *versus* Maria Eurichetta Bonetti

**Citazzjoni — Dokumenti — Eżibizzjoni Tagħhom waqt  
il-Kawża — Appell — Spejjeż Gudizzjarji —  
Art. 169 u 175 tal-Proċedura Civili.**

*Ir-regola li mhix permessa l-produzzjoni ta' dokumenti għadla waqt il-Kawża tiffirfirixxi għall-proċedura quddiem il-Qorti ta' l-Appell per mezz ta' libell jew petizzjoni, u mhux għall-proċedura per mezz ta' citazzjoni.*

*Meta l-proċedura hija per mezz ta' citazzjoni, qhalhekkom il-tigi trad li maċ-citazzjoni jiġu preżentati d-dokumenti meħtieġa b'isogħan d-domanda, il-Qorti però għandha l-fakultà li tippermetti waqt it-trattazzjoni tal-kawża fl-ewwel istanza l-produzzjoni ta' kwalunkwe dokument li jkun meħtieġ qhall-istruzzjoni tal-kawża.*

*Il-produzzjoni tardiva ta' dawn id-dokumenti tista' tinfluwixx fuq id-deċiżjoni tal-lap ta' l-ispejjeż.*

Il-Qorti — Rat id-deċiżjoni minnha mogħtija fil-5 ta' Novembru 1915, fejn jinsabu miġġubin id-domandi ta' l-attur nomine u l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta, u li biha giet milqugħha t-talba ta' l-attur nomine għall-korrezzjoni taċ-citazzjoni u giet respinta l-eċċezzjoni tal-konvenuta għall-liberazzjoni tagħha "ab observantia judicii", u gie ordnat li l-ispejjeż ta' l-incident ma jiġux taxxati bejn il-partijiet, id-dritt tar-registru relattiv kontra l-attur nomine;

Rat il-verbal tas-seduta tad-19 ta' Novembru 1915, mnejn jidher li l-konvenuta, per mezz ta' l-avukat tagħha, għamlet oppożizzjoni għal-produzzjoni ta' dokumenti għodda quddiem dina l-Qorti.....;

*Omissis;*

*Tkkunsidrat;*

Uli l-oppożizzjoni tal-konvenuta għall-produzzjoni tad-dokumenti quddiem dina l-Qorti hija bazata fuq l-art. 169 u 175 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, L-art. 169 ma jagħmelx għall-każ, għaliex jirreferixxi ruħu għall-proċedura per mezz ta' libell jew petizzjoni, u mhux għall-proċedura per mezz ta' citazzjoni. Kwantu għad-dispożizzjoni ta' l-art. 175, din il-Qorti bis-sentenza tal-20 ta' April 1921 in re "Micallef vs. Zammit" (Kollez. Vol. XXIV, Parte I, pag. 721) sostniet li dak l-artikolu, "pur disponendo che con la citazione devono essere esibiti i documenti necessari per sostenere la domanda, non vieta alla Corte nelle procedure per citazione di permettere all'attore, durante la trattazione della causa, in prima istanza, di produrre qualsiasi documento ritenuto necessario per la istruzione dela causa". L-istess prinċipju gie applikat minn din l-istess Qorti fid-9 ta' Jannar 1933 in re "Paolo Spiteri vs. Snor Maria di San Francesco Saverio", fejn jinsab dikjarat

ukoll li l-Proklama nru, VIII ta' l-1831 "non prescrive che tali documenti debbano prodursi colla citazione, e la Corte de Appello prende cognizione di siffatti reclami (mid-deċizzjonijiet tad-Deputati tal-Legati taż-Żwieg) come tribunale di prima istanza". Dina l-Qorti, b'sentenza oħra tal-1 ta' Mejju 1931, in re "Notaro Dottor Rosario Frendo Randon vs. Filippa Despott" (Kollez. Vol. XXVIII-1-66), hekk marret tgħid:— "L'attore però è sempre tenuto a produrre tali documenti, per cui, quantunque la prima corte abbia con ragione rigettato la domanda per la liberatoria, avrebbe dovuto però moderare il capo delle spese, tenuto conto della irregolarità rilevata nel foglio di citazione". Għalhekk, in bażi għall-prinċipji fuq esposti, l-eċċezzjoni ta' l-inammissibilità tal-produzzjoni tad-dokumenti, opposta mill-konvenuta, ma tistax tiġi milqgħa, salv dak li jingħad iżjed 'il quddiem fuq il-kap ta' l-ispejjeż;

Ikkunsidrat;

Ill, mhabba d-dokumenti li ġew preżentati quddiem din il-Qorti, il-konvenuta ma komplietx toponi d-domanda ta' l-attur nomine; anzi tirrikonoxxi li huwa għandu titolu akbar minn tagħha għal konsegwiment tal-legal imsemmi fiċ-ċitazzjoni; iżda jidhrilha li minhabba l-produzzjoni tardiva tad-dokumenti l-ispejjeż għandu jbatihom l-attur nomine;

Ikkunsidrat;

Ill d-Deputazzjoni kellha d-dritt kollu li jkollha quddiemha l-aħjar prova dwar il-konsangwinità ta' l-attur nomine mal-fundatur. Din l-aħjar prova ġiet magħmula quddiem din il-Qorti bid-dokumenti eżibiti; u l-fatt ta' l-eżibizzjoni ta' dawk id-dokumenti juri biċ-ċar li l-attur nomine, kieku ried, seta' jressaqhom quddiem id-Deputazzjoni, kif kienet talbet u għal dan l-iskop uriet li kienet disposta tagħti lill-istess attur nomine terminu raġjonevoli għall-produzzjoni tagħhom. Dan in-nuqqas da parti ta' l-attur nomine jiġġustifika l-pretensjoni tal-konvenuta għall-moderazzjoni fil-kap ta' l-ispejjeż;

Għaldaqshekk;

Tiddeċidi;

1. Billi tirrespingi l-eċċezzjoni tal-konvenuta dwar l-inammissibilità tal-produzzjoni tad-dokumenti quddiem dina l-

Qorti da parti ta' l-attur nomine;

2. Billi tilqa' d-domandi migjubin bié-étazzjon;

3. Billi tordna li l-ispejjez kollha, barra dawk gá decizi, ma ghandhomx jigu taxxati bejn il-kontendenti, bid-dritt tar-registru a kariku ta' l-attur nomine.

---